

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie M.R. Štefánika 15, 902 01 Pezinok

V spolupráci so základnými a strednými školami v okrese Pezinok ponúka

Skupinové testovanie k poradenstvu pri výbere povolania

Pre koho je určené? Poradenstvo pri výbere povolania je určené pre:

- žiakov 8. ročníka ZŠ pred koncom školského roka (máj-jún)
- žiakov 9. ročníka ZŠ pred koncom prvého polroka (november-január)
- študentov 3. ročníka SŠ pred koncom školského roka (máj-jún)
- študentov 4. ročníka SŠ pred koncom prvého polroka (november-január)

Testovania sa môžu zúčastniť žiaci a študenti, ktorí si nie sú istí v otázke voľby svojho budúceho povolania a tomu príslušnej školy, chcú sa o tom poradiť a pri tom sa dozvedieť aj niečo viac o sebe – o svojom potenciáli, silných/slabých stránkach, záujmoch a osobnostných charakteristikách atď.

!Testovanie je dobrovoľné a nie je povinné pre všetkých žiakov/študentov

Kde sa to koná? Testovanie sa realizuje priamo na škole, ktorú žiak navštevuje, pokiaľ o dané testovanie prejaví záujem viacerí žiaci tejto školy. Pri nižšom záujme je možnosť požiadať o individuálne vyšetrenie priamo v našom centre.

Ako to prebieha? Testovanie robí psychológ nášho centra v priebehu jedného dňa, trvá 2-4 vyučovacie hodiny a pozostáva z troch skupín testov:

- testy intelektových predpokladov
- testy osobnostných predpokladov
- dotazníky záujmov

Následne psychológ testy vyhodnotí a s výsledkami opäť príde do školy, kde sa individuálne stretne s každým jedným testovaným žiakom a skonzultuje s ním výsledky. Na základe výsledkov mu dá spätnú väzbu, ktorá mu môže uľahčiť rozhodovanie pri výbere svojho ďalšieho smerovania.

POZOR: Výsledkom testovania NIE JE konkrétne odporúčanie, ktorú školu si má žiak/študent zvoliť!

Čo je k tomu potrebné? Aby mohol psychológ so žiakom/študentom v škole pracovať, musí dostať **podpísaný informovaný súhlas** s kompletne vyplnenými osobnými údajmi, v rátane telefonického a ideálne aj emailového kontaktu. Žiakom/študentom, ktorí ešte nedosiahli plnoletosť ho podpisujú rodičia. Študenti, ktorí dosiahli plnoletosť (najneskôr v deň testovania) tento súhlas vyplňajú vlastnoručne. Tlačivo informovaného súhlasu je k dispozícii na škole u výchovného poradcu. Žiaci/študenti, ktorí do termínu testovania neodovzdajú podpísané informované súhlasy, nebudú môcť testovanie absolvovať.

Kam adresovať otázky? V prípade akýchkoľvek otázok či nejasností nás môžete kontaktovať na t.č.: 033/641 22 67 alebo prostredníctvom e-mailu: objednavaniepp@gmail.com

PaedDr. Katarína Fülöpová
riaditeľka

Vážení rodičia!

Téma tohto krátkeho príhovoru – voľba povolania – je určená vám všetkým, rodičom žiakov od prvého po deviaty ročník, no zaiste cítite i vy, že nie všetkých sa týka rovnako intenzívne, že jej aktuálnosť je rôzna, rastie od ročníka k ročníku, pričom kulminuje v druhom polroku ôsmeho a v prvom polroku deviateho ročníka. Napriek tejto rôznej aktuálnosti by som si dovoľil povedať niekoľko všeobecnejších zásad, ktorých dodržiavanie môže veľmi významne uľahčiť proces rozhodovania sa dieťaťa pre určité povolanie, smer vzdelávania, konkrétny odbor prípravy v procese jeho prechodu zo svety hry a učenia sa do sveta práce, do sveta nás dospelých.

1. **Rozvíjajte záujmy dieťaťa.** Dostatočne, primerane široké, hlboké a čo najtrvácnejšie záujmy sú veľmi dobrou základňou pre optimálny profesijný, kariérový vývin. Význam záujmov pre voľbu povolania, štúdia je nesporný, z vlastnej skúsenosti viete, že podstatne úspešnejší sme v činnostiach, povolaniach, ktoré vykonávame so záujmom, takáto práca je pre nás zdrojom uspokojenia a nie utrpenia. Umožnite preto svojmu dieťaťu, aby sa v priebehu školskej dochádzky mohlo zúčastňovať rôznych záujmových činností, či už v škole alebo mimo nej – malo by si všeličo vyskúšať, zažiť samo na sebe, aby si mohlo nájsť ten svoj piesoček, na ktorom sa bude môcť neskôr plne realizovať.
2. **Oboznamujte dieťa systematicky so svetom práce, svetom povolaní.** Čím väčší okruh povolaní, oblastí ľudskej činnosti dieťa pozná, tým je zrelšie pre to, aby sa v závere školskej dochádzky na základnej škole mohlo samo rozhodnúť, ktoré z nich si vyberie. Začnite s povolaniami, ktoré má dieťa možnosť vidieť vo svojom najbližšom okolí, postupne rozširujte ich okruh, osvetľujte mu ich charakter, význam, náročnosť, výhody, ale aj nevýhody. Snažte sa mu priblížiť aj vlastné povolanie, prácu, ktorú vykonávate, a to aj vtedy, keď sa vám zdá, že jej podstatu dieťa ťažko pochopí, či vtedy, ak vy sami svojím povolaním nadšení nie ste, nevykonávate ho veľmi radi. V takom prípade sa mu pokúste vysvetliť (i sebe samým), kde sa stala chyba, aby sa obeťou podobnej nestali aj ony.
3. **Vedzte dieťa k systematickej, poctivej práci.** Ide o prípravu na vyučovanie, dôslednosť, zanietenosť v nej, zodpovednosť za svoje počínanie, vychovávajte ho k úcte k práci i jej výsledkom. Netolerujte nedôslednosť, povrchnosť, lajdáctvo, šturmovanie a iné neduhy, ktorých – ak ich teraz nadobudne – sa neskôr bude len ťažko a bolestne zbavovať.
4. **Posudzujte svoje dieťa čo najobjektívnejšie,** aj pokiaľ ide o možnosti jeho ďalšieho vzdelávania, odbornej prípravy, uplatnenia v nejakom konkrétnom povolaní. Učte aj jeho, aby sa na seba pozeralo reálne, vedzte ho k sebazpoznávaniu a sebazpoznaniu. Ak sa naučí uvedomovať si svoje prania a túžby, životné ciele, svoje možnosti, ale i svoje nedostatky a obmedzenia, ľahšie sa vysporiada s problémom voľby povolania, štúdia, ale i s ďalšími prekážkami, ktoré ho v živote nutne postretnú.
5. **Kladte pred dieťa primerane vysoké ciele,** ktoré je reálne schopné dosiahnuť, vedzte ho k tomu, aby si takéto ciele vedelo vytyčovať samo, aby však vedelo hľadať aj správne cesty a prostriedky, ako ich dosiahnuť. Ak dieťa nevie, čo chce – a vzhľadom k jeho veku je to celkom prirodzené, ved' niektorí z nás to nevieme dodnes – pokúsme sa spolu s ním objasniť si, čo nechce. I to je spôsob, ako možno dospieť k niečomu určitému, konkrétnemu. Pamätajte tiež na to, že k tomu istému cieľu (v našom prípade povolaniu) nevedie len jedna cesta a že tá najkratšia nemusí byť vždy aj najschodnejšia.
6. **Pomáhajte dieťaťu pri rozhodovaní sa, no nerozhodujte za neho alebo dokonca bez neho.** Isteže, nemožno veľmi očakávať, aby v štrnástich či pätnástich rokoch malo dieťa jasnú predstavu o tom, čo chce v živote robiť, človek v tomto smere dozrieva oveľa neskôr. Z vlastnej skúsenosti viete, že toto tvrdenie netreba ani obhajovať nejakými výsledkami z psychologických výskumov, aj keď existujú. Pravdou je aj to, že máte nemalú zodpovednosť za to, či sa vaše dieťa rozhodne dobre, správne, primerane svojim záujmom a možnostiam, ale aj objektívnym podmienkam. Dôsledky vášho chybného postupu sú v tomto smere zrejmé, skôr či neskôr sa vám môžu vrátiť ako onen povestný bumerang. Preto rozhodujte sa spolu s dieťaťom, podelte sa s ním o

zodpovednosť na tomto rozhodovaní. Nemusíte mať ale pritom pocit, že ste alibisti, alebo že sa zodpovednosti zbavujete.

7. **Spolupracujte so školou, dôverujte jej**, dajte si poradiť, ak vám chýbajú skúsenosti, informácie či odvaha, v prípade potreby vyhľadajte aj odbornú pomoc pedagogicko-psychologickej poradne. Aj škola má svoje úlohy pri výchove a vzdelávaní detí, platí to aj vo vzťahu k výchove k povolaniu a jeho voľbe. Efekt úsilia školy sa v tomto smere znásobuje, ak sa jej pohľad na dieťa a možnosti jeho uplatnenia vo svete práce zhoduje s pohľadom vašim. O takýto čo možno najzhodnejší pohľad sa však treba obojstranne usilovať v priebehu celej školskej dochádzky. A ešte niečo: aj keď možno niekto z vás o tom pochybuje, škola má úprimnú snahu, podloženú dostatočnou kvalifikovanosťou a skúsenosťami jej učiteľov, orientovať každého žiaka na taký odbor, povolanie, v ktorom sa bude môcť úspešne uplatniť, realizovať svoje schopnosti a záujmy. Škola nepôsobí proti záujmom detí, niekedy však v ich vlastnom záujme musí niekedy pôsobiť korigujúco, usmerňovať profesijné či študijné ambície tam, kde je zrejmé, že v dôsledku neobjektívneho pohľadu nemôžu viesť k úspechu, hrozia sklamaním a dezilúziou.
8. **Nechcete od dieťaťa viac, než je samo schopné zvládnuť**, nechcete, aby za každú cenu dosiahlo to, čo sa možno nepodarilo dosiahnuť vám. Každý rodič vkladá do svojho dieťaťa určité nádeje, chce mu tiež zabezpečiť šťastnú a perspektívnu budúcnosť. Žiaľ, nie vždy dieťa dokáže tieto nádeje aj splniť – či už preto, že má o svojej budúcnosti iné predstavy, či preto, že nemá v sebe dost' vytrvalosti, usilovnosti, húževnatosti, aby tento nami vytýčený cieľ dosiahlo, alebo preto, že na to jednoducho nemá primerané schopnosti. Takéto poznanie je pre každého rodiča bolestným sklamaním, vyrovnáť sa s ním nie je ľahké. No múdry rodič včas rozpozná, aké sú možnosti dieťaťa, tomu potom prispôsobí aj ďalšie svoje kroky, pokiaľ ide o voľbu povolania, štúdia dieťaťa.
9. **Nie je až také dôležité, aby sa dieťa dostalo na vybranú, zvolenú školu, odbor; podstatne dôležitejšie je, aby dané štúdium primerane zvládlo** a vytvorilo si tým predpoklady pre úspešné uplatnenie sa v odbore, povolani. Stredná škola sama o sebe nemôže byť cieľom, je len prostriedkom na ceste k získaniu kvalifikácie pre vykonávanie povolania. Podobne ani prijímacie skúšky na strednú školu nie sú cieľom, mobilizujúcim enormné úsilie dieťaťa, rodičov, či školy, sústreďujúcim sa na zvládnutie predmetov prijímacej skúšky, pričom všetko ostatné ostáva akosi bokom. Pamätajte tiež na to, že z hľadiska možností praktického uplatnenia v povolani je lepšie ukončiť s výborným prospechom učebný odbor na učilišti ako priemyslovku so štvorkami, je lepšie byť dobrým remeselníkom ako mizerným technikom, podobne je lepšie byť dobrým technikom ako mizerným inžinierom.
10. **Rešpektujte realitu okolitého sveta, možnosti, ktoré trh práce je reálne schopný ponúknuť, nechcete nemožné.** Spoľahlivým zdrojom informácií tohto druhu je škola a výchovný poradca v nej, pedagogicko-psychologická poradňa v okresnom či krajskom meste, no možno najmä úrad práce – štatistika nezamestnaných absolventov škôl v príslušnom regióne by vám mohla čo-to napovedať, rovnako ako aj informácia o kvalifikačnej štruktúre ponúkaných pracovných miest či vyhľadávaných odborníkoch.
11. **Svet, v ktorom budú žiť dnešní absolventi škôl, sa mení rýchlejšie ako sa menil ten náš.** Možno predpokladať, že človek v priebehu svojho profesionálneho života bude musieť niekoľkokrát nielen zmeniť zamestnanie (čo je aj dnes normálne, ak to, samozrejme, nemá charakter chronickej fluktuácie), ale aj povolanie a charakter svojej pracovnej činnosti (čo už dnes také normálne alebo bežné ešte nie je). Na každú takúto zmenu sa bude musieť aj primerane pripraviť, dozvedieť, kvalifikovať, inak nebude mať šancu udržať sa na trhu práce. Z hľadiska tejto perspektívy nie je preto potrebné pripisovať rozhodovaniu o voľbe povolania, štúdia na konci základnej školy až taký osudový význam – takýchto rozhodnutí bude treba do dôchodku urobiť niekoľko. Veďte preto svoje dieťa k poznaniu, že úspešnosť ich profesionálneho života bude závisieť od ochoty a pripravenosti stále sa učiť. A tu platí, že čím lepšia, čím univerzálnejšia kvalifikácia, tým lepšie predpoklady pre uplatnenie na trhu práce v časovom horizonte niekoľkých najbližších desaťročí.